

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Павла Тичини
ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

**ЗБІРНИК ТЕЗ
ЗА МАТЕРІАЛАМИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(14-15 травня 2020 р.)**

Умань – 2020

ЗМІСТ

Авраменко Оксана, Могильова Юлія. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	5
Гаврилюк Світлана. ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ.....	8
Гарбар Світлана. ЗНАЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	12
Гордій Ніна. ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ СІМ'Ї ТА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НА СТАНОВЛЕННЯ ПРОЦЕСУ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКА.....	15
Дука Тетяна. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ЛАНОК ОСВІТИ	21
Єськова Тетяна ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО КЕРІВНИЦТВА ДЕКОРАТИВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	25
Іщенко Людмила МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	29
Карнаух Леся. ПРОБЛЕМА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА.....	32
Кобилецька Людмила ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	35
Кравчук Неля. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ....	39
Кривда Валентина. ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ МЕТОДИЧНОЇ СЛУЖБИ В ГАЛУЗІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ....	43

Кушнір Валентина. ПАРТНЕРСТВО СІМ'Ї І ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	46
Малишевська Ірина. ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	49
Поліщук Олена. ІНДИВІДУАЛЬНО-ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ПІДХІД У МЕТОДИЧНІЙ РОБОТІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	52
Попиченко Світлана ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНЕ СПІЛКУВАННЯ ЯК ЧИННИК ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	55
Рябошапка Ольга. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	58
Семчук Богдан ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАІНФОРМАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	62
Семчук Світлана. ЦИФРОВА ПЕДАГОГІКА У ДОШКІЛЬНІЙ ТА СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ - НОВА ГАЛУЗЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ	65
Сергеева Зоя. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО СТВОРЕННЯ МОВНОГО СЕРЕДОВИЩА	69
Скрипник Неля. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	72
Трофаїла Наталія. ПРОФЕСІЙНЕ СПІЛКУВАННЯ ЯК КОМПОНЕНТ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ	76
Шкляр Наталія. АКТИВНІ ФОРМИ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	79

*Карнаух Леся,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри психології та
розвитку дитини, Уманський
державний педагогічний
університет імені Павла Тичини,*

ПРОБЛЕМА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Українське суспільство сьогодні перебуває на перехідному етапі, що зумовлюється економічною кризою і трансформацією життєвих цінностей. У сучасних умовах не прогнозовано змінилися культурно-історичний спосіб життя і структура суспільства, нормативні типи особистостей, усталені засади ставлення до дитинства і дитини зокрема [5, с. 215]. З одного боку, демократичні процеси, які відбуваються в українському суспільстві, сприяють підвищенню уваги до проблем виховання молодого покоління. Про це свідчить ратифікація цілої низки законів України. З іншого боку, сьогодні, на жаль, слід констатувати розбіжності між підходами до дитинства як самоцінності та реальним становищем дитини й умовами її соціалізації в суспільстві.

Дошкільний вік має першорядне значення для соціалізації дитини. У загальному вигляді соціалізація особистості може бути представлена як процес і результат входження людини в нове соціокультурне середовище. Якщо індивід входить у відносно стабільну соціальну спільність, він при сприятливих обставинах проходить три фази свого становлення в ній як особистості (А.В.Петровський, Д.І.Фельдштейн) [2]:

- Перша фаза – адаптація. Дитина не може реалізувати свою потребу в персоналізації раніше, ніж засвоїть діючі в групі норми і не опанує ті прийоми і засоби діяльності, якими володіють інші її члени. Вона повинна наслідувати поведінку оточуючих, бо її завдання - «бути як всі». Отож, адаптація припускає засвоєння існуючих цінностей і норм суспільства.

Друга фаза – індивідуалізація породжується загостренням протиріччя між необхідністю «бути як всі» і прагненням особистості до максимальної персоналізації.

Третя фаза – інтеграція – визначається протиріччями між бажанням бути ідеально представленою власними відмінностями й особливостями і потребами групи прийняти лише ті особливості, які сприяють груповому розвитку індивіда як особистості. Індивід починає трансформувати групові взаємовпливи. Кожна з цих фаз формує особистість в її найважливіших проявах і якостях.

Сьогодні українське суспільство переживає низку процесів і явищ, які негативно впливають на процес соціалізації дітей. До таких явищ насамперед потрібно віднести слабкість морально-етичної системи сучасного суспільства. Соціально-моральна анемія завжди була характерною рисою кризових періодів суспільства, але сьогодні розміри та швидкість її розповсюдження, які пов'язані з такими соціальними хворобами, як агресивність, егоїзм, цинізм і апатія, вже становлять реальну загрозу для всіх сфер життя українського суспільства.

Ми цілком погоджуємося з О. Кононко в тому, що «нашим дітям випало жити на зламі епох, бути свідками криз, боротьби батьків за виживання, занепаду моральних цінностей, насадження культу фізичної сили, зброї як атрибуту підсилення «Я». Буття сучасних дітей набуло дорослого забарвлення, наповнилося непритаманними йому проблемами, образами, лексикою, видами діяльності, сюжетами ігор [3, с. 5].

Психологи і педагоги констатують факти катастрофічного зниження емоційних зв'язків між поколіннями. Між батьками і дітьми не виникають близькі довірливі стосунки, зникають спільні форми діяльності, необхідні для повноцінного процесу соціального розвитку. Вибір дитиною певної моделі поведінки зумовлюється різноманітністю зразків, схем, варіантів, ритуалів, які вона спостерігає в сім'ї, а також характером її спілкування з носіями цих моделей – дорослими людьми. Дитина, як зазначає О. Кононко,

“заражається” їхнім способом поведінки, копіює його та прагне аналогічним чином відтворити в такій же ситуації [4, с. 175].

Інша особливість, що характеризує сучасне українське суспільство, – це його стратифікація, тобто розшарування за матеріальними статками на багатих і бідних [1, с. 10]. Кількість останніх, за статистичними даними, що представила Л. Якименко, становить 96%, а багатих – лише 3% від загальної кількості населення. І лише 1% населення балансує між стабільним економічним становищем та відсутністю такого. У складних економічних умовах, коли найважливішим для людей є фізичне виживання, вироблення «захисної реакції» виступає домінантою у суспільній взаємодії людей. Важкі матеріально-побутові умови життя, низький культурно-освітній рівень та конфліктність у сім'ї, пов'язані з матеріальними негараздами, негативно позначаються на процесі соціалізації дітей дошкільного віку, демонструючи перед ними суперечливі життєві сценарії.

До сучасних підходів забезпечення соціалізації дитини в період дитинства є особистісно-орієнтований підхід. У центр цієї освітньої системи ставлять особистість дитини, забезпечення комфортних умов для її розвитку, реалізацію її природних задатків. Ще одним сучасним підходом є компетентнісний підхід в освіті, спрямований на загальну підготовку особистості до дії в конкретній ситуації, заснованої на знаннях, цінностях, придбаних у процесі освіти. При цьому особливу цінність набувають ті знання і вміння, які будуть необхідні в реальному житті.

Отже, співставлення різних підходів до дослідження проблеми соціалізації дозволило сформулювати основні складові, що включають сутнісні характеристики соціальної адаптації, соціальної зрілості та соціальної компетентності як взаємопов'язаних стадій соціалізації особистості.

Список використаних джерел:

1. Беленька Г. В. Стратифікація суспільства та діти в ньому. Дошкільне виховання. №6. 2006. С.10–12.

2. Власова О.І. Педагогічна психологія: навчальний посібник. К.: Либідь, 2005. 356 с.

3. Дитина в кризовому соціумі: як її розуміти і виховувати / упоряд. Л. Шелестова К. : Редакція загальнопедагогічної газети», 2004. 128 с.

4. Кононко О. Л. Соціально-емоційний розвиток особистості (в дошкільному дитинстві) : навч. посіб. [для вищ. навч. закладів] К. : Освіта, 1998. 225 с.

5. Литвиненко С. Дитина і середовище : проблеми взаємодії : Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди : науково-теоретичний часопис. Переяслав-Хмельницький, 2003. Випуск 3. С. 215–220.

*Кобилецька Людмила,
асистент кафедри початкової та
дошкільної освіти Львівського
національного університету імені Івана
Франка, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Враховуючи реформування освіти, зокрема початкової школи та закладів дошкільної освіти, особливої актуальності набули інноваційні процеси. Науковці по-різному визначають поняття «інновація». Дослідник І. Підласий зазначає, що інновація – це й ідеї, і процеси, і результати, які в єдності складають якісне вдосконалення педагогічної системи [3, с. 3]. На думку дослідниці І. Дичківської, інновація – це певне нововведення, зміна, оновлення; новий підхід, створення якісно нового, використання відомого в інших цілях [1, с. 13].